

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ:

- Οικονομικών

ΠΑΒ

2026

76

1

2012

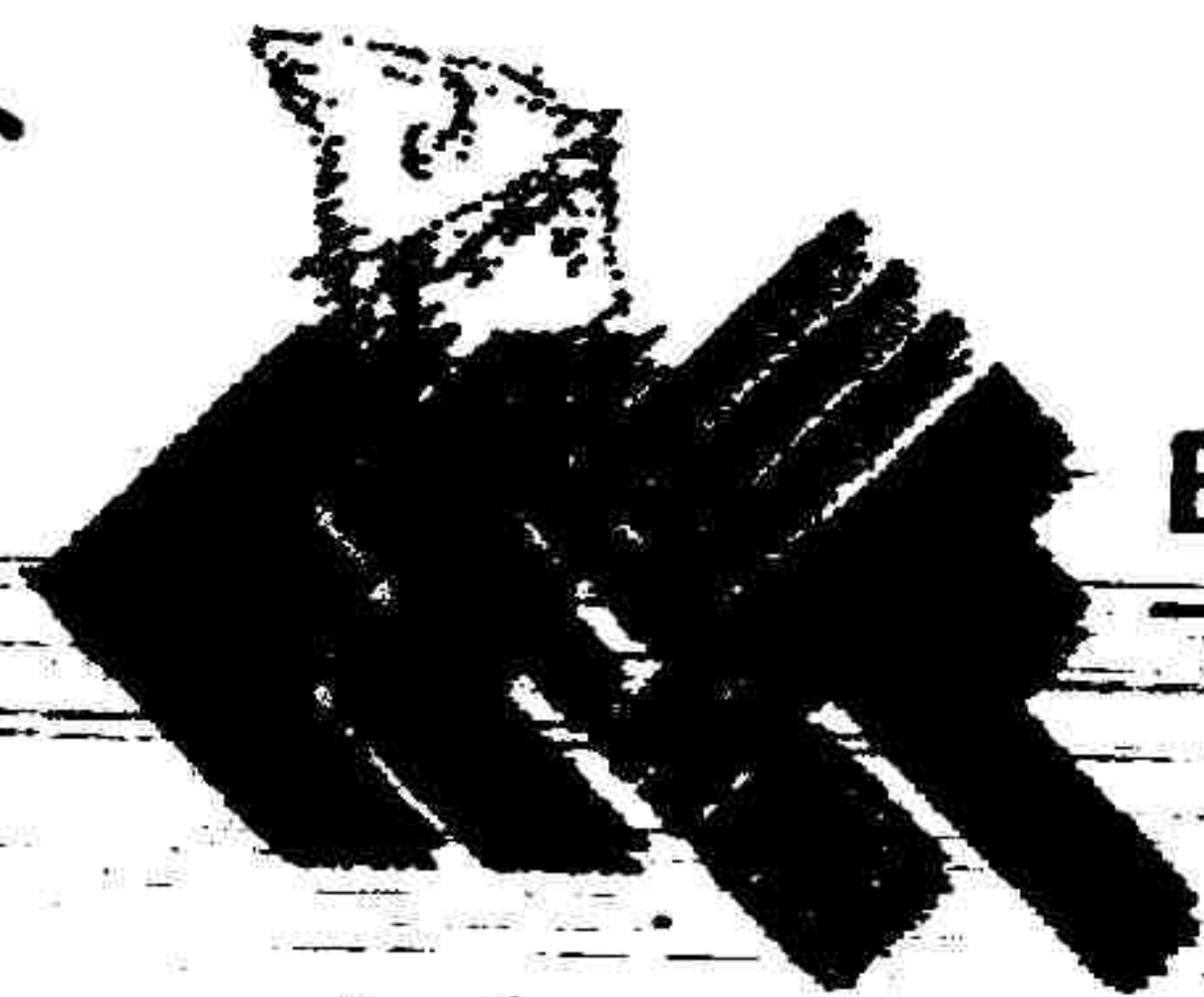
Θέμα: Επαναφορά αντικειμενικών κριτηρίων

Σχετικά με την επιστολή της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου και τις θέσεις που εκφράζουν για την φορολόγηση των εμπορικών επιχειρήσεων.

Αρ. Πρωτ.
Πάτρα

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Αθήνα, 12 Ιανουαρίου 201

Αρ. πρωτ.: Φ3 44

Προς
Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης & Υπουργό Οικονομικών
κ. Ευάγγελο Βενιζέλο
Ενταύθα

Θέμα: «Επαναφορά των αντικειμενικών κριτηρίων ως μέθοδος προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων».

Κόριε Υπουργέ,

Η ΕΣΕΕ θεωρεί ότι, το φορολογικό σύστημα πρέπει να διέπεται από συγκεκριμένες Αρχές, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στο αίτημα των επιχειρήσεων και της κοινωνίας. Σύμφωνα με την έρευνα της ΕΣΕΕ για τη φορολογική μεταρρύθμιση, μάταια εννέα στους δέκα μικρομεσαίους εμπόρους περιμένουμε, εδώ και χρόνια, με πολύ υπομονή, τη δημιουργία ενός δίκαιου, απλού, κατανοητού, επιχειρηματικά φιλικού, με αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και με διάρκεια φορολογικού συστήματος που δεν θα τιμωρεί την επιχειρηματικότητα, αλλά θα φορολογεί το κέρδος και θα τιμωρεί τον παράνομο πλουτισμό.

Οι βασικές αρχές που προτείναμε για το εθνικό φορολογικό σύστημα, το οποίο μας υποσχθήκατε ότι θα ψηφιζόταν στη Βουλή στο τέλος του 2011 και θα ίσχυε από τις αρχές του 2012, είναι οι εξής:

1. Να είναι απλό στην εφαρμογή και κατανοητό από τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και το σύνολο της Διοικητικής ιεραρχίας.
2. Να είναι κοινωνικά δίκαιο για κάθε φορολογούμενο πολίτη και ιδιαίτερα για τα εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις και για τις μικρές επιχειρήσεις.
3. Να ενισχύει την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και να δημιουργεί κίνητρα για την αειφόρο ανάπτυξη, τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και τη διατηρησιμότητα της εργασίας.
4. Να διευρύνει τη φορολογική βάση και να αντιμετωπίζει δραστικά τη φοροδιαφυγή και την παραοικονομία.
5. Να μειώνει το κόστος εφαρμογής του συστήματος για τους φορολογούμενους και το Δημόσιο.
6. Να είναι διαφανές σε όλα τα στάδια εφαρμογής του και ιδιαίτερα στην επιλογή δείγματος για φορολογικό έλεγχο και στα βήματα του ελέγχου.
7. Να βελτιώνει τη σχέση άμεσων και έμμεσων φόρων υπέρ των πρώτων.
8. Να διακρίνεται για τη σταθερότητα και τη μακροχρόνια εφαρμογή του και να έχει ορίζοντα δεκαετούς ισχύος.
9. Να είναι συγκρίσιμο και ανταγωνιστικό με τα φορολογικά συστήματα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτονικών χωρών.
10. Να συμβάλει στην ίση κοινωνική μεταχείριση των επαγγελματιικών ομάδων.
11. Να συμβάλει στην ακεραιότητα της φορολογικής διοίκησης.
12. Να χρησιμοποιείται η μέθοδος της λογιστικής προσέγγισης (ισχυροποίηση των βιβλίων) για τον προσδιορισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η ΕΣΕΕ συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωση των σχεδίων Νόμων, σε επίπεδο πολιτικής εκπροσώπησης και διαβούλευσης με τους Υπουργούς Οικονομικών καθώς και σε επίπεδο τεχνοκρατικής εκπροσώπησης. Συνέβαλλε σημαντικά στη διαμόρφωση των Βασικών Αρχών αλλά και στη γενικότερη βελτίωση του φορολογικού συστήματος. Κατάφερε, το 1999, να θεσπιστεί η έννοια του λογιστικού προσδιορισμού των κερδών για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία εσόδων - εξόδων με ταυτόχρονη κατάργηση των τεκμηρίων (2753/1999), να βελτιωθούν οι αποφάσεις για το κλείσιμο της εξαετίας 1993-1998 (Πολ. 1155/2002), να εισηγηθεί βελτιωτικές ρυθμίσεις για την συνάφεια της τριετίας 1999-2001 και να καθιερωθεί ο λογιστικός προσδιορισμός των αποτελεσμάτων για τις επιχειρήσεις με βιβλία εσόδων - εξόδων, που για πρώτη φορά εφαρμόζεται με τις διατάξεις του Ν. 3091/2002. Στη διάρκεια της περιόδου του Μαΐου 2002 έως τον Ιανουάριο 2004 ψηφίσθηκαν οι Νόμοι 3052/02, 3091/02, 3193/03 και 3220/04.

Ο αντικειμενικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων θεσπίστηκε το 1994 με το Ν.2214/1994 και καταργήθηκε το 1999 με το Ν. 2753/1999, επειδή αφενός μεν δεν απέδωσε τα αναμενόμενα αφετέρου δε συντελούσε στην στρέβλωση του υγιούς ανταγωνισμού.

Η ΕΣΕΕ δεν φοβάται τα αντικειμενικά κριτήρια, αλλά θεωρεί αντικίνητρο για την επιχειρηματικότητα την εφαρμογή των συγκεκριμένων τεκμηρίων.

Με την επαναφορά των τεκμηρίων, οι παράγοντες του Υπουργείου Οικονομικών επιβεβαιώνουν την αδυναμία τους να κατανοήσουν τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς που είναι σε πλήρη αντίθεση με τις πολιτικές που ακολουθούνται. Επιπλέον, η θεσμοθέτηση των κριτηρίων καταδεικνύει αφενός την ανικανότητα του ελεγκτικού μηχανισμού να περιορίσει, πολλώ δε μάλλον να πατάξει, τη φοροδιαφυγή και αφετέρου την αποτυχία της Διοίκησης στην υλοποίηση της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Είναι γεγονός ότι η επαναφορά των αντικειμενικών κριτηρίων φορολόγησης επιβάλλεται από την αδυναμία του φορολογικού μηχανισμού να συλλάβει τα εισοδήματα που αποκρύπτονται, να εξαλείψει τη πολυνομία και να εξασφαλίσει τη σταθερότητα του φορολογικού συστήματος.

Με βάση τις σημερινές οικονομικές συνθήκες, το φορολογικό σύστημα, επιβάλλεται να έχει χαρακτηριστικά που συμβάλλουν στην ουσιαστική ανάπτυξη, στη βελτίωση της απασχόλησης των πολιτών και όχι να δημιουργεί εμπόδια στην επιχειρηματικότητα και στην ανταγωνιστικότητα.

Το νομοθετικό πλαίσιο του λογιστικού προσδιορισμού των φορολογητέων κερδών των επιχειρήσεων έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Συνάδει με τη βασική αρχή της απλοποίησης της φορολογικής νομοθεσίας, επειδή είναι απλό στην εφαρμογή και κατανοητό από τις επιχειρήσεις και το σύνολο της Διοικητικής ιεραρχίας.
2. Είναι κοινωνικά δίκαιο επειδή ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών είναι ενιαίος για το σύνολο των επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους και αντικειμένου δραστηριότητας.
3. Προάγει τον υγιή ανταγωνισμό διότι δίνει τη δυνατότητα στον επιχειρηματία, λαμβάνοντας υπόψη πραγματικά γεγονότα, να σχεδιάζει

εφαρμοστέα πολιτική που θα του επιτρέψει να επιβιώσει και να αναπτυχθεί ανταγωνιστικά στη αγορά. Ως γνωστόν, η φορολογική επιβάρυνση και η ταμειακή ρευστότητα, αποτελούν βασικές παραμέτρους για τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας πολιτικής των επιχειρήσεων. Με την εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων οι παράμετροι αυτοί είναι ασαφείς, με συνέπεια τη στρέβλωση του υγιούς ανταγωνισμού και την αδυναμία σχεδιασμού πολιτικής.

4. Βοηθά στην επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη.

Αντίθετα, η εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών των επιχειρήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα :

1. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να φορολογούνται για κέρδη που δεν πραγματοποιήσαν. Αυτό ενισχύει την αναξιοπιστία του κράτους που αντί να ληστεύει τις επιχειρήσεις, προβαίνοντας στην άδικη φορολόγηση των συνεπών φορολογουμένων, οφείλει να εντοπίσει και να πατάξει τη φοροδιαφυγή και πρωτίστως, να σέβεται και να εφαρμόζει τις φορολογικές διατάξεις που αναφέρονται στους ελέγχους, στις απαιτούμενες διασταυρώσεις και στη φορολόγηση με βάση την πραγματική φοροδοτική ικανότητα των επαγγελματιών (αντισυνταγματικότητα). Όπως είναι κατανοητό, η εφαρμογή των κριτηρίων δε βοηθά στην εμπέδωση της φορολογικής συνείδησης και εντείνει το αίσθημα της αδικίας.
2. Το κράτος να κινείται στα όρια της συνταγματικότητας διότι οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις ορίζουν ότι τα φορολογητέα εισοδήματα των επιχειρήσεων με βιβλία εσόδων - εξόδων προσδιορίζονται λογιστικώς, ενώ, αντιθέτως, το 1994, ίσχυε ο εξωλογιστικός προσδιορισμός και ορθώς οι διατάξεις του Ν.2214/1994, από αποφάσεις του ΣτΕ, είχαν χαρακτηριστεί ότι «αποτελούν συνταγματικώς ανεκτό τρόπο προσδιορισμού της πραγματικής φοροδοτικής ικανότητας των οικείων επαγγελματιών».
3. Να επηρεασθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων του ιδίου κλάδου άλλα διαφορετικού μεγέθους. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα κληθούν να καταβάλουν φόρους για μη πραγματοποιηθέντα κέρδη. Δηλαδή, το κράτος στις σημερινές δύσκολες και αντίξοες οικονομικά συνθήκες επιτείνει την αγωνία αυτών των επιχειρήσεων για την επιβίωσή τους. Στερεί την εναπομείνασα ρευστότητα επειδή (ενδεικτική αναφορά) δεν θα υπάρχει δυνατότητα να δηλωθούν και να αναγνωριστούν ζημιές, δεν θα μπορούν να εκπέσουν από τα κέρδη οι αποσβέσεις των επισφαλών απαιτήσεων (και φόρος και απώλεια ρευστότητας).
4. Να ενταθεί η φοροδιαφυγή επειδή ο μη συνεπής επιχειρηματίας θα εκμεταλλευτεί το γεγονός, ότι, αφού θα δηλώσει κέρδη με βάση τον αντικειμενικό προσδιορισμό δεν θα ελεγχθεί. Έτσι, θα προβεί σε απόκρυψη αγορών, δαπανών και εσόδων με αποτέλεσμα το κράτος να έχει απώλειες στην είσπραξη του Φ.Π.Α..

Η ΕΣΣΕ θεωρεί ότι είναι αναγκαίο ο επιχειρηματίας να αντιμετωπίζεται ως ειλικρινής φορολογούμενος, όταν από τους ελέγχους που πραγματοποιεί η φορολογική αρχή δε διαπιστώνονται παρατυπίες. Η αντιμετώπιση αυτή ενισχύεται και από τη φορολογική αναμόρφωση, την οποία έχει υποχρέωση να κάνει ο

φοροτέχνης - λογιστής, που ως γνωστό έχει ευθύνες και κυρώσεις εάν δεν ενεργήσει όπως ορίζει ο νόμος.

Η πρόταση της ΕΣΕΕ είναι αντί της θέσπισης αντικειμενικών κριτηρίων που δεν έχουν μελετηθεί σοβαρά, η φορολογική διοίκηση να εξετάσει την εφαρμογή ενός αποτελεσματικότερου τρόπου έλεγχου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με ηλεκτρονικές διασταυρώσεις και μικρές «χειραψίες».

Οι επιχειρήσεις αυτής της κατηγορίας ως προς τη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου μέσω της ΓΓΠΣ, ελέγχονται ηλεκτρονικά με διασταύρωση στοιχείων όπως:

- κατά την υποβολή των δηλώσεων ΦΠΑ,
- την υποβολή του πρώτου και τελευταίου Ζ της ταμειακής μηχανής της κάθε χρήσης (για επαλήθευση του κύκλου εργασιών) και
- την υποβολή των συγκεντρωτικών καταστάσεων των τιμολογίων οι οποίες περιέχουν όλα τα τιμολόγια που αφορούν αγορές-πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών και δαπάνες αμοιβών τρίτων, χωρίς το όριο της αξίας των 300 €, αντιθέτως το όριο να ισχύει για τις λουπές πράξεις.
- Να γίνεται αυστηρός τακτικός έλεγχος αν οι επιχειρήσεις υποπέσουν σε παραβάσεις.
- Να ελέγχεται η διακίνηση των αγαθών και η ορθότητα των παραστατικών που τα συνοδεύουν (αποδείξεις λιανικής τιμολόγια κλπ.). Σε κάθε περίπτωση, η φορολογητέα ύλη, κατά την εκτίμησή μας, είναι σαφώς μικρότερη από τις μεγάλες πηγές φοροδιαφυγής. Ωστόσο, με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η απαλλαγή εκατοντάδων στελεχών του ελεγκτικού μηχανισμού από τον έλεγχο αυτής της κατηγορίας των επιχειρήσεων.
- Να διενεργείται ορθή παρακολούθηση της υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ. Η διασταύρωση και η ένταση των ελέγχων στη διακίνηση θα παράξει καλύτερο αποτέλεσμα από την καθιέρωση αντικειμενικών κριτηρίων.

Τα παραπάνω θα πρέπει να συνδυαστούν με τη νομοθετημένη συνδρομή και ευθύνη των λογιστών (άρθρου 17 του ν 3842/2010).

Η ΕΣΕΕ έχει προτείνει κατ' επανάληψη ότι ο ελεγκτικός μηχανισμός πρέπει να στραφεί προς τις πηγές της μεγάλης φοροδιαφυγής που είναι :

- Εικονικά - πλαστά τιμολόγια
- Απόδοση παρακρατούμενου ΦΠΑ.
- Απόδοση παρακρατούμενου φόρων των μισθωτών.
- Τις συναλλαγές εταιριών και φυσικών προσώπων με υπεράκτιες εταιρίες.
- Τη διακίνηση των αγαθών - έκδοση παραστατικών στις λιανικές πωλήσεις.
- Αναβάθμιση της μηχανοργάνωσης και τακτική διασταύρωση στοιχείων.
- Έλεγχος του «κόθεν έσχεσ» για ιδιώτες και δημόσιους λειτουργούς.
- Παραοικονομία-Παραεμπόριο.
- Προκλητική διαβίωση από παράνομο πλουτισμό.
- Δηλώσεις χωρίς αντιστοίχιση του πραγματικού με το δηλούμενο εισόδημα.

Ανεξάρτητα από τις ενστάσεις της ΕΣΕΕ, η επιλογή των συγκεκριμένων αντικειμενικών κριτηρίων δεν έχει μελετηθεί σοβαρά, αφού στο πολυνομοσχέδιο επιλέγονται λανθασμένα χρόνος άσκησης του επαγγέλματος, οι δαπάνες

μισθοδοσίας, οι λειτουργικές δαπάνες, τα στοιχεία των πωλήσεων, οι τραπεζικές καταθέσεις, οι δαπάνες με μετρητά, τα περιουσιακά στοιχεία και η ρευστότητα, δημιουργώντας, δυστυχώς, αντικίνητρα μεγαλύτερης φοροδιαφυγής και φυγής κεφαλαίων και καταθέσεων στο εξωτερικό.

Το ελληνικό εμπόριο υποστηρίζει ότι η εκκρεμότητα του Φορολογικού πρέπει να κλείσει με μια συνολική και ενιαία φορολογική αναδόμηση και όχι με αποσπασματικές ρυθμίσεις πανικού. Από το 1953 μέχρι σήμερα ράβουμε και ξηλώνουμε συνεχώς. Οι αναδρομικές φορολογικές εφαρμογές, οι συνεχείς προσθήκες και οι πολλές αλλαγές, μπορούν να παρομοιαστούν με το «κιντελόκι του Καραγκιόζη», στο οποίο από τα πολλά «μπαλάνια», στο τέλος, δεν μπορούμε να βρούμε ούτε το αρχικό ύφασμα ούτε το αρχικό χρώμα.

Θα περιμέναμε στο πολυνομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή να περιλαμβάνεται η κατάργηση του ΚΒΣ, η μείωση των συντελεστών ΦΠΑ και η αλλαγή του τρόπου απόδοσής του, η δημιουργία ειδικού επαγγελματικού λογαριασμού, η εκλογίκευση των φορολογικών συντελεστών και η σύνδεσή τους με την καταπολέμηση της ανεργίας, η ενοποίηση των φόρων ακίνητης περιουσίας, ο ορθός προσδιορισμός εισοδήματος και η δίκαιη εφαρμογή των ποινικών διατάξεων.

Δυστυχώς, μετά από περιπλάνηση πολλών μηνών, αντί να κάνουμε βήματα προς τα εμπρός, ξαναγυρίζουμε σε παλιές αμφισβητούμενες συνταγές.

Σας επισυνάπτουμε γενικές και κατ' άρθρον παρατηρήσεις και αιτήματα της ΕΣΕΕ επί του σχεδίου Νόμου «Επείγουσες Ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015».

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Βασίλης Κορκίδης

Γιώργος Καρανίκας

Κοιν.: - Ανπλ. Υπουργό Οικονομικών
κ. Φίλιππο Σαχινίδη
- Αναπλ. Υπουργό Οικονομικών
κ. Παντελή Οικονόμου
- Υφυπουργό Οικονομικών
κ. Γιάννη Μουρμούρα
- Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Οικονομικών
κ. Ηλία Πλασκοβίτη